

Άσκηση 1 [4μ]

Η ταχύτητα ενός σώματος περιγράφεται από τις παρακάτω εξισώσεις:

$$v(t) = 2t, \quad 1 \leq t \leq 5$$

$$v(t) = 5t^2 + 3, \quad 5 < t \leq 14$$

όπου t ο χρόνος μετρούμενος σε δευτερόλεπτα και v δίνεται σε m/s . Χρησιμοποιήστε τη μέθοδο του Τραπεζίου με 2 υποδιαστήματα για να βρείτε τη μετατόπιση του σώματος μεταξύ της χρονικής στιγμής $t = 2$ και $t = 9$ δευτερόλεπτα.

Απ.: Σύμφωνα με τον κανόνα του Τραπεζίου το ολοκλήρωμα προσεγγίζεται ως:

$$\int_a^b v(t)dt \approx \frac{b-a}{2n} \left[v(a) + 2 \left\{ \sum_{i=1}^{n-1} v(a+ih) \right\} + v(b) \right]$$

όπου $a=2$, $b=9$, $n=2$ και $h = \frac{b-a}{n} = \frac{9-2}{2} = 3.5$. Αντικατάσταση στην προηγούμενη εξίσωση δίνει

$$\int_2^9 v(t)dt \approx \frac{9-2}{2 \times 2} \left[v(2) + 2 \left\{ \sum_{i=1}^{2-1} v(2+i \times 3.5) \right\} + v(9) \right] = \frac{7}{4} [v(2) + 2v(5.5) + v(9)]$$

Αλλά: $v(2) = 2 \cdot 2 = \frac{4m}{s}$, $v(5.5) = 5 \cdot 5.5^2 + 3 = \frac{154.25m}{s}$ και $v(9) = 5 \cdot 9^2 + 3 = 408 \frac{m}{s}$.

Αντικαθιστώντας, η μετατόπιση θα είναι: $\int_2^9 v(t)dt \approx \frac{7}{4} [4 + 2 \cdot 154.25 + 408] \approx 1261m$

Άσκηση 2 [4μ]

Υπολογίστε την μετατόπιση του σώματος της άσκησης 1 χρησιμοποιώντας την μέθοδο Simpson για δύο υποδιαστήματα.

Απ.: Ο κανόνας Simpson για πολλαπλά υποδιαστήματα γράφεται με την μορφή:

$$\int_a^b f(x)dx \approx \frac{b-a}{3n} \left[f(x_0) + 4 \sum_{\substack{i=1, \\ \text{περιττό}}}^{n-1} f(x_i) + 2 \sum_{\substack{i=2, \\ \text{άρτιο}}}^{n-2} f(x_i) + f(x_n) \right]$$

Στην προκειμένη περίπτωση έχουμε $a=2$, $b=9$, $n=2$ και επομένως $h = \frac{b-a}{n} = \frac{9-2}{2} = 3.5$

Εφαρμογή στην εξίσωση της προσέγγισης του κανόνα Simpson θα δώσει:

$$\begin{aligned} \int_2^9 v(t)dt &\approx \frac{9-2}{3 \cdot 2} \left[v(t_0) + 4 \sum_{\substack{i=1, \\ \text{περιττό}}}^{2-1} v(t_i) + 2 \sum_{\substack{i=2, \\ \text{άρτιο}}}^{2-2} v(t_i) + v(t_2) \right] \\ \int_2^9 v(t)dt &\approx \frac{9-2}{3 \cdot 2} \left[v(t_0) + 4 \sum_{\substack{i=1, \\ \text{περιττό}}}^1 v(t_i) + 2 \sum_{\substack{i=2, \\ \text{άρτιο}}}^0 v(t_i) + v(t_2) \right] \\ \int_2^9 v(t)dt &\approx \frac{9-2}{3 \cdot 2} [v(t_0) + 4 \cdot v(t_1) + v(t_2)] \end{aligned}$$

Από τα δεδομένα της άσκησης έχουμε: $v(t_0) = v(2) = 2 \cdot 2 = \frac{4m}{s}$.

$v(t_1) = v(2 + 3.5) = v(5.5) = 5 \cdot 5.5^2 + 3 = 154.25 \frac{m}{s}$ και $v(t_2) = v(9) = 5 \cdot 9^2 + 3 = \frac{408m}{s}$

$$\int_2^9 v(t)dt \approx \frac{9-2}{3 \cdot 2} [v(2) + 4 \cdot v(5.5) + v(9)] = 1.1667(4 + 4 \cdot 154.25 + 408) = 1200.5m$$

Άσκηση 3 [4μ]

Αναφέραμε ότι η μέθοδος Simpson είναι ακριβής για ένα πολυώνυμο 3^{ης} τάξης. Εξηγήστε γιατί ισχύει αυτό.

Απ.: Ο κανόνας Simpson είναι ακριβής για πολυώνυμο 3^{ου} ή μικρότερου βαθμού. Ο κανόνας εξάγεται προσεγγίζοντας την ολοκληρωτέα συνάρτηση με ένα πολυώνυμο δευτέρου βαθμού, εντούτοις η επιφάνεια που περικλείεται από την καμπύλη της συνάρτησης είναι ακριβής για ένα πολυώνυμο 3^{ου} βαθμού. Όπως δείξαμε, το σφάλμα αποκοπής όρων από το ανάπτυγμα Taylor στην εξαγωγή του κανόνα Simpson είναι της τάξης της 4^{ης} παραγώγου, $E_t = \frac{(b-a)^5}{2880} f^{(4)}(\zeta)$ για τιμές $a < \zeta < b$. Από τη στιγμή που η 4^η παράγωγος μιας συνάρτησης 3^{ου} βαθμού είναι 0, το σφάλμα αποκοπής θα είναι 0. Επομένως ο κανόνας Simpson είναι ακριβής για ολοκλήρωση πολυωνύμων 3^{ου} και μικρότερου βαθμού.

Άσκηση 4 [3μ]

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει μετρήσεις της ταχύτητας ενός σώματος συναρτήσει του χρόνου:

Time(s)	0	15	18	22	24
Velocity (m/s)	22	24	37	25	123

Χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του Τραπεζίου με μη ίσα διαστήματα, να υπολογίσετε την μετατόπιση του σώματος στο χρονικό διάστημα που ορίζεται μεταξύ των χρονικών στιγμών $t=12s$ και $t=18s$.

Απ.: Η χρήση της μεθόδου του Τραπεζίου με μη ίσα διαστήματα θα δώσει:

$$\int_{12}^{18} u(t)dt = \int_{12}^{15} u(t)dt + \int_{15}^{18} u(t)dt$$

Η ταχύτητα τις χρονικές στιγμές 15s και 18s είναι $u(15) = 24m/s$ και $u(18) = 37m/s$. Θα χρειαστεί να υπολογίσουμε την ταχύτητα τη χρονική στιγμή 12s. Από τα δεδομένα, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε γραμμική παρεμβολή μεταξύ των χρονικών στιγμών 0 και 15s:

$$u(t) = a_0 + a_1 t \text{ για } 0 \leq t \leq 15.$$

$$\text{Τη χρονική στιγμή } t = 0s \text{ } u(0) = a_0 + a_1 0 = 22 \Rightarrow a_0 = \frac{22m}{s}.$$

$$\text{Τη χρονική στιγμή } t = 15s \text{ } u(15) = a_0 + a_1 15 = 24 \Rightarrow a_1 = \frac{\frac{24-22}{15}m}{s} \Rightarrow a_1 = 0.1333.$$

Επομένως η ταχύτητα στο διάστημα $0 \leq t \leq 15$ προσεγγίζεται μέσω γραμμικής παρεμβολής ως $u(t) = 22 + 0.13333t$.

$$\text{Τη χρονική στιγμή } t=12s, \text{ η ταχύτητα θα είναι: } u(12) = 22 + 0.13333 \cdot 12 \Rightarrow u(12) = \frac{23.6m}{s}$$

Επομένως η μετατόπιση του σώματος θα είναι:

$$\begin{aligned} \int_{12}^{18} u(t)dt &= \int_{12}^{15} u(t)dt + \int_{15}^{18} u(t)dt \approx (15-12) \left[\frac{u(12) + u(15)}{2} \right] + (18-15) \left[\frac{u(18) + u(15)}{2} \right] \\ \int_{12}^{18} u(t)dt &= (15-12) \left[\frac{23.6 + 24}{2} \right] + (18-15) \left[\frac{37 + 24}{2} \right] \Rightarrow \int_{12}^{18} u(t)dt = 162.9m \end{aligned}$$

Σημείωση: Στην εκφώνηση της άσκησης εκ παραδρομής γράφηκε η χρονική στιγμή $t=15s$ ως 5s. Επομένως οι μονάδες του ερωτήματος θα δοθούν σε όλους.